

Schaktningsövervakning i Rotbrunna

Arkeologisk förundersökning

Härnevi 109:1
Rotbrunna 7:1
Härnevi socken
Enköpings kommun
Uppland

Christian Gatti

Schaktningsövervakning i Rotbrunna

Arkeologisk förundersökning

Härnevi 109:1
Rotbrunna 7:1
Härnevi socken
Enköpings kommun
Uppland

Christian Gatti

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 57 20
E-post: info@kmmmd.se

© Stiftelsen Kulturmiljövård 2015

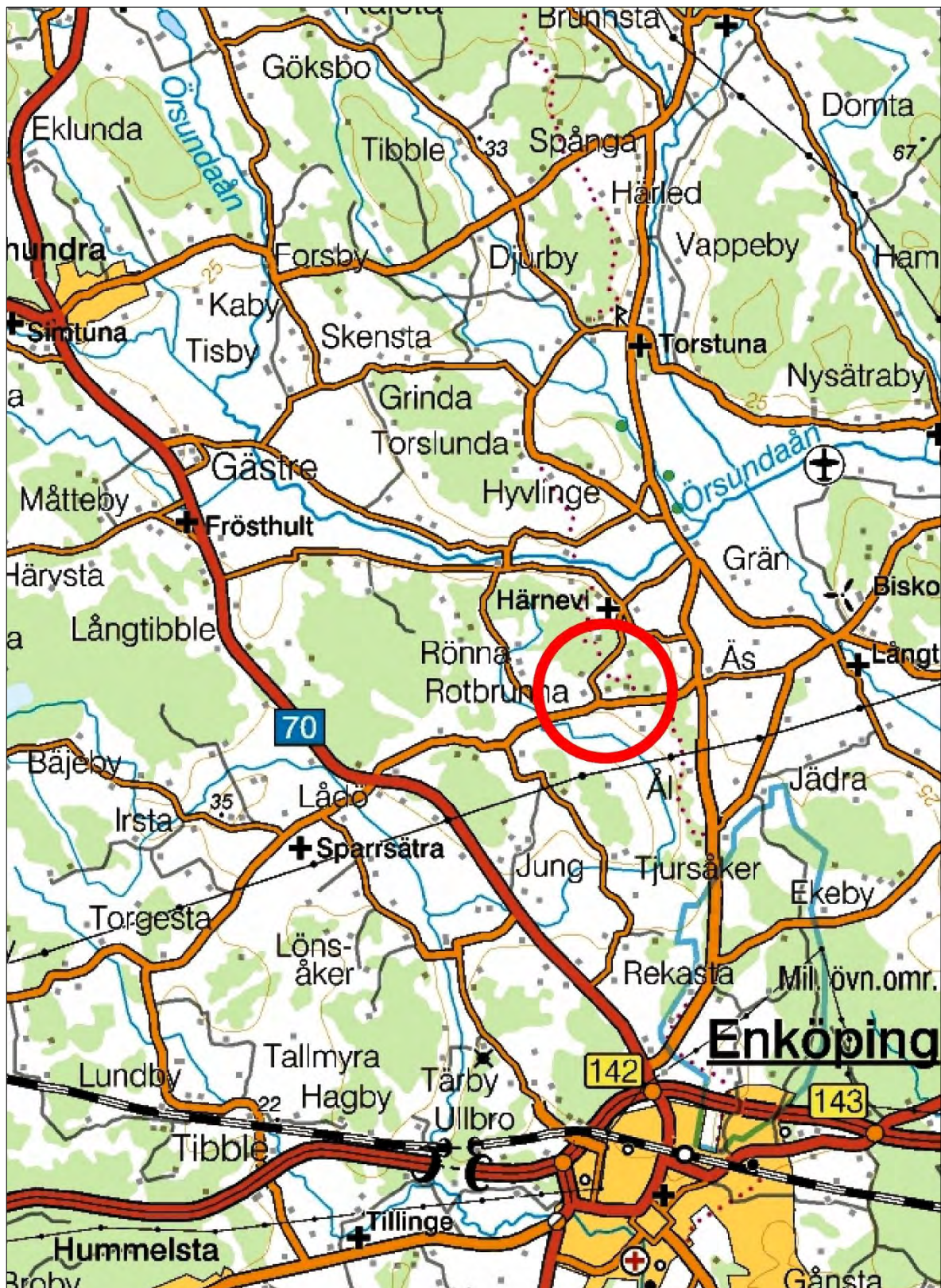
Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2012/02954.

ISBN: 978-91-7453-428-3

Tryck: Just Nu, Västerås 2015.

Innehåll

Sammanfattning.....	5
Bakgrund	5
Målsättning och metod.....	5
Topografi och fornlämningsmiljö	5
Undersökningsresultat.....	6
Utvärdering	7
Referenser.....	9
Kart- och arkivmaterial	9
Litteratur.....	9
Tekniska och administrativa uppgifter	9

Figur 1. Undersökningsplatsens läge, markerat med en röd ring. Utdrag ur digitala Översiktskartan. Skala 1:100 000.

Sammanfattning

Under en dag i mitten av mars 2015 utförde Stiftelsen Kulturmiljövård (KM) en schaktningsövervakning i Rotbrunna, Härnevi socken. Undersökningen föranleddes av nedgrävning av telekablar. Inget av antikvariskt intresse framkom vid arbetet.

Bakgrund

Lidén Data Internetwork AB hade för avsikt att gräva ner datakablar i Enköpings kommun. Länsstyrelsen har tidigare beslutat om tillstånd till förundersökning i form av schaktningsövervakning för ledning i Lilla Härnevi, dnr 431-702-14, där även Rotbrunna ingick, men den delen blev uppskjuten (Gatti 2014). Lidén Data Internetwork AB inkom därefter med en delvis reviderad sträckning och länsstyrelsen begärde då att få en ny ansökan om tillstånd gällande Härnevi 109:1, ett fyndområde för en klubba med skafränna, sju fragment av skafthålsyxor samt ett möjligt sänke. Ett nytt beslut, dnr 431-7432-14, ersätter det tidigare beslutet rörande ovannämnda fyndplats. Enligt beslutet skulle en schaktningsövervakning göras där schaktet passerar fornlämningen.

Målsättning och metod

Syftet med schaktningsövervakningen var att säkerställa att det aktuella fyndområdet inte kom till skada i samband med det planerade arbetsföretaget.

Schaktningsövervakningen innebar att en arkeolog var på plats och följde grävmaskin medan kabelschaktet grävdes förbi den aktuella fornlämningen. För ändamålet användes både planskopa och en tandad skopa.

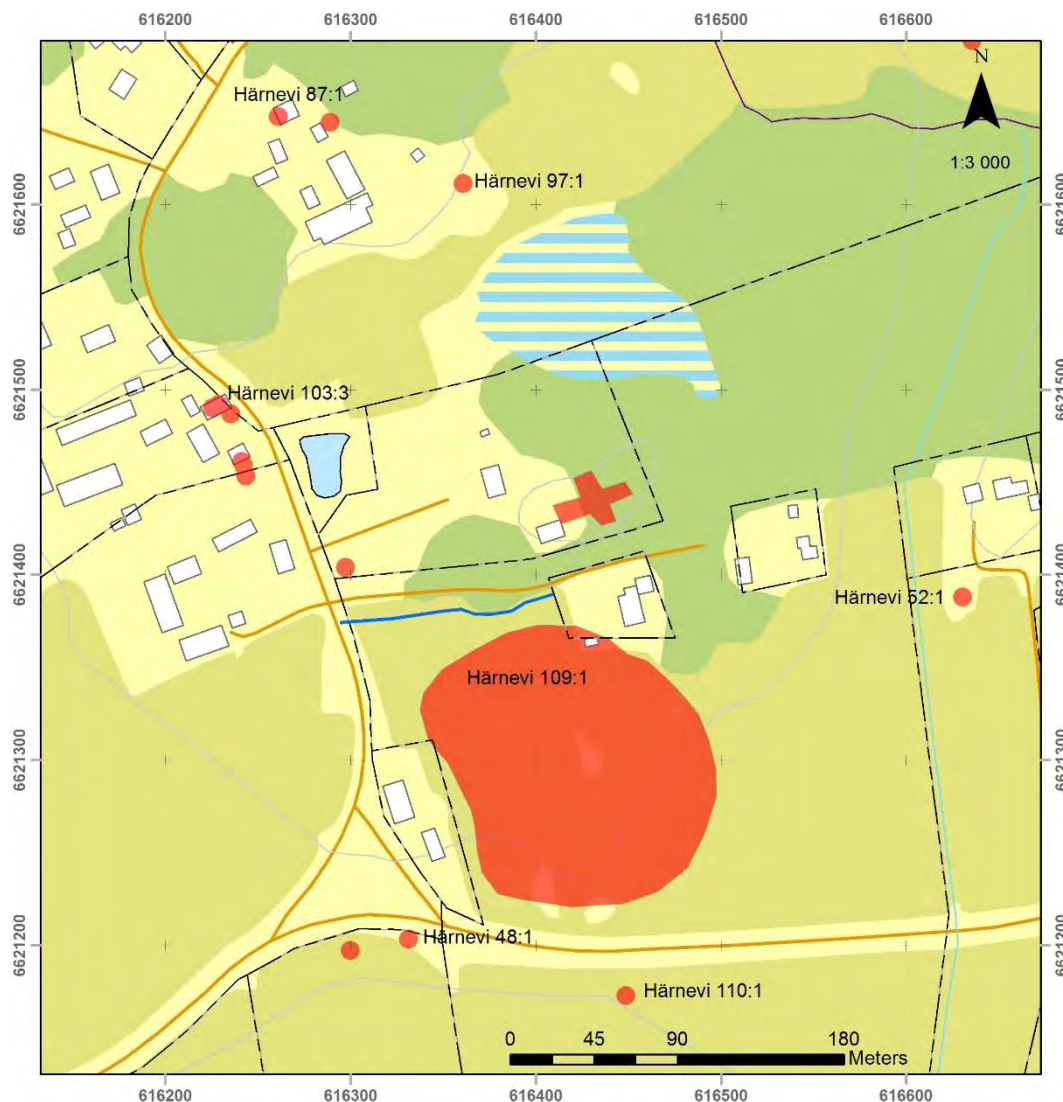
Kabelschaktet mättes in med GPS. En översiktlig dokumentation bestående av digital fotografering och schaktbeskrivning gjordes på plats.

Topografi och fornlämningsmiljö

Rotbrunna är beläget sju mil norr om Enköping (figur 1), i ett flackt jordbrukslandskap med skogsbeklädda höjder. Härnevi 109:1 är ett ca 150×130 meter stort fyndområde som ligger ca 30 m ö.h., söder om Rotbrunna samhälle. Undersökningsområdet utgjordes tidigare av åkermark. Jordmänen bestod av lerjordar med underliggande glaciallera.

Brons- och järnålderslämningar dominerar fornlämningsbilden i Härnevi socken, men även stenålder och medeltid finns representerat. I närheten av Härnevi 109:1 finns flera ristningar och skålgropar,

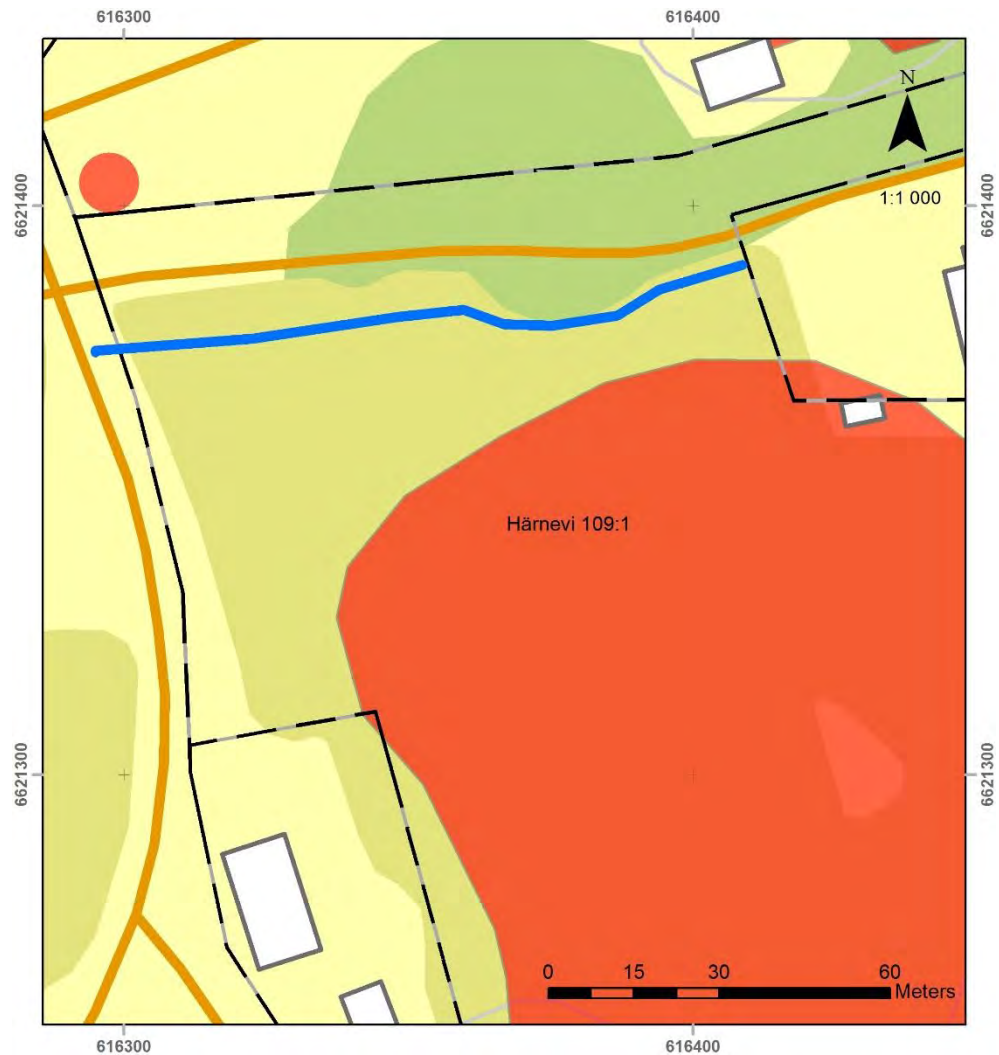
Härnevi 48:1 och Härnevi 52:1, samt fyndplatser för yxor, Härnevi 87:1 och Härnevi 97:1, en flintkniv, Härnevi 110:1 och malstenar, Härnevi 103:3 (figur 2).

Figur 2. Utdrag ur digitala fastighetskartan. Registrerade fornlämningar och fyndplatser är markerade med röd färg och kabelschaktet i blått, norr om Härnevi 109:1. Skala 1:3 000.

Undersökningsresultat

Ett 0,5 meter brett och 0,65–0,7 meter djup kabelschakt grävdes i åkermark 10–20 meter norr om Härnevi 109:1 (figur 4–6). Längden på schaktet var ca 120 meter och löpte i öst-västlig riktning parallellt med befintlig grusväg. Schaktet följde kurvaturen efter ett mindre impediment bevuxet med lövträd och en del sly. Där fanns även åkersten i olika storlekar. Schaktet grävdes i gamla ploglager, brunrå lerjord med enstaka inslag av sten. I schaktet påträffades inga fynd, anläggningar eller annat av antikvariskt intresse.

Figur 3. Schaktplan. Schaktet är markerat med blå färg. Utdrag ur digitala fastighetskartan. Skala 1:1 000.

Utvärdering

Målsättningen med schaktningsövervakningen var att säkerställa att inga skador uppkom på fyndområde Härnevi 109:1. Inga fynd eller anläggningar påträffades i Rotbrunna, därmed är det fastställt att inga skador har uppkommit.

Figur 4. Schaktning för telekabel. Vy från NNO. Foto: Christian Gatti.

Figur 5 och 6. Teleschaktet från NNO respektive VSV. Foto: Christian Gatti.

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Digitala fastighetskartan

Digitala översiktskartan

Uppgifter ur FMIS, <http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html>

Litteratur

Gatti, C. 2014. Schaktningsövervakning i Lilla Härnevi. Härnevi 35:1, Härnevi 36:1–2, Härnevi 109:1, Härnevi 110:1, Lilla Härnevi 1:5, Rotbrunna 7:1, Härnevi socken, Enköpings kommun, Uppland. Stiftelsen Kulturmiljövård rapport 2014:68. Västerås.

Tekniska och administrativa uppgifter

<i>KM projekt nr:</i>	15008
<i>Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum:</i>	431-7432-14
<i>Undersökningsperiod:</i>	2015-03-18
<i>Exploateringsyta:</i>	120 löpmeter
<i>Personal:</i>	Christian Gatti
<i>Belägenhet:</i>	Rotbrunna 7:1, Härnevi socken, Enköpings kommun, Uppsala län, Uppland
<i>Ekonomisk karta:</i>	11H4eSV (RT90)
<i>Koordinatsystem:</i>	SWEREF 99 TM
<i>Koordinater:</i>	X 6621348, Y 616403
<i>Höjdsystem:</i>	RH 2000
<i>Inmätningmetod:</i>	GPS
<i>Dokumentationshandlingar:</i>	Inga dokumenthandlingar utöver rapporten arkiveras
<i>Fynd:</i>	–

